

Edgara Ružas aizsākto LATRAPs veiksmes stāstu turpinās

Roberts Strīpnieks

Nākamais LATRAPs vadītājs būs Roberts Strīpnieks, līdzšinējais A/S "Latvijas valsts meži" valdes priekšsēdētājs. Izmaiņas Latvijas lielākā lauksaimniecības uzņēmuma LATRAPs valdē notika no 2021. gada 17. janvārī, jo kooperatīva izveidotājs un ilggadējais vadītājs Edgars Ruža decembra vidū informēja par savu lēmumu turpmāk strādāt tikai ar stratēģijas un attīstības projektiem.

LATRAPs ir lielākais lauksaimniecības uzņēmums valstī, bet graudkopība ir viena no spēcīgākajām tautsaimniecības nozarēm valstī, nodrošinot ievērojamu daļu no Latvijas kopējā eksporta apjoma.

Jau šobrīd uzņēmums eksportē gandrīz 70% graudaugu produkcijas uz vairāk nekā 30 pasaules valstīm, ir partneris SIA „Alpha Ostā” terminālim un uzsākts projekts pie zirņu proteīna ražotnes izveides Jelgavā, kas būs pirmā šāda veida rūpnīca Austrumeiropā.

Lauksaimnieki saskaitīti

Pērnā gada nogalē CSP organizēja semināru par 2020. gada lauksaimniecības skaitīšanas provizoriskajiem rezultātiem. Pirmā lauksaimniecības skaitīšana notika pirms 100 gadiem, kad tā tika veikta kopā ar Tautas skaitīšanu, un tas bija pirmais informatīvais pamats tā laika tautsaimniecības attīstībai, tai skaitā zemes reformai. 2020. gada lauksaimniecības skaitīšana ir trešā pēc neatkarības atjaunošanas un tā noris vienlaicīgi visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tās rezultāti nodrošinās informatīvo pamatu nākamās desmitgades Latvijas un Eiropas Savienības lauksaimniecības attīstībai.

Galvenie LS 2020 rezultāti

Centrālā statistikas pārvalde

- Lauku saimniecību skaits – 69 tūkst.
- Apsaimniekotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme – 1 969,2 tūkst. ha
- No tās bioloģiski apsaimniekota – 285,5 tūkst. ha jeb 14,5 %
- 2020. gadā Latvijā bija 2,3 tūkst. lielās lauku saimniecības ar standarta izlaidi virs 100 tūkst. eiro, kas apsaimniekoja 51 % no lauksaimniecībā izmantojamās zemes

- Kopējais nodarbināto skaits lauksaimniecībā – 185,4 tūkst.
- Pastāvīgi nodarbināti – 155,4 tūkst.
- Uz laiku nodarbināti – 30,0 tūkst.
- Nodarbināto skaits pilnajās gada darba vienībās – 68,1 tūkst.
- No pastāvīgi nodarbināto skaita lauksaimniecībā 54 % ir nodarbināti vīrieši, 46 % sievietes

- Vidēji viena lauku saimniecība apsaimnieko 28,5 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes
- Visvairāk lauku saimniecību (61 %) ir specializējušās laukopībā
- No kopējās izmantotās LIZ 38 % apsaimnieko kā nomātu platību
- Pusei lauku saimniecību vadītāju ir tikai praktiskā pieredze lauksaimniecībā

Plānots paplašināt sezonas laukstrādnieku tvērumu

Pēc vismaz 6 gadus ilgstošām sarunām, valdība 1. martā, apstiprināja Finanšu ministrijas kopīgi ar Zemkopības ministriju un Labklājības ministriju sagatavoto informatīvo ziņojumu "Par samazinātu darbaspēka nodokļu likmju piemērošanu sezonālajos darbos nodarbināto ienākumam".

Zemnieku saeima no savas puse vairākkārt ir sniegusi priekšlikumus un aicinājusi paplašināt sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanas tvērumu arī uz augkopības un lopkopības nozari un tādiem sezonas rakstura darbiem kā akmeņu lasīšana, grāvju kopšana un citiem augkopības/lopkopības sezonas palīgdarbiem.

Kompromisa rezultātā tika panākta vienošanās ar FM paplašināt sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanas tvērumu, dodot iespēju to piemērot arī sezonas strādniekiem, kas tiek nodarbināti, piemēram, akmeņu lasīšanas darbos.

Pēc ZM priekšlikuma pagarināts arī laika periods no 65 dienām līdz 90 dienām, kad sezonas darbos nodarbinātā ienākumiem var piemērot sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa režīmu.

Līdz šim sezonas laukstrādnieku nodarbināšana bija atvieglota, dodot iespēju sezonas laukstrādniekus nodarbināt tādos sezonas rakstura darbos kā augļkoku, ogulāju un dārzeņu sēja vai stādīšana, sējumu un stādījumu kopšana, ražas novākšana, augļu, ogu un dārzeņu šķirošana.

Sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa režīma izvērtēšanas kritēriji un rādītāji liecina, ka sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa režīms mazina ēnu ekonomiku augļkopības un dārzkopības nozarē, kā arī būtiski samazina darba devējiem (lauksaimniekiem) administratīvo slogu sezonas laukstrādnieku nodarbināšanā. Līdz ar to arī turpmāk lauksaimniekiem būs iespēja izmantot atvieglotu darbaspēka nodokļa režīmu sezonas darbos nodarbinātajiem, par tiem maksājot vien 15% darbaspēka nodokli un būtiski samazinot arī administratīvo slogu.

Lai valdībā lemtais stātos spēkā, FM kopīgi ar ZM uzdots sagatavot un steidzamības kārtā valdībā iesniegt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", par ko gan gala lēmums būs vēl jāpieņem Saeimai. Uz pavasara sezonu vēl nesolām iespēju caur sezonas laukstrādnieka sistēmu nodarbināt akmeņu lasītājus, bet solam strādāt, lai šis process neievilkotos.

ZSA biedri var pievienoties kopīgajām whatsapp grupām

ZSA biedriem ir iespēja pievienoties 5 whatsapp grupās:

1. ZSA augkopības whatsapp grupa;
2. ZSA piensaimnieku whatsapp grupa;
3. ZSA gaļas liellopu audzētāju whatsapp grupa;
4. ZSA medību whatsapp grupa;
5. ZSA whatsapp grupa par Ukrainu.

Šajās grupās tiek regulāri sniegta aktuālā un saistošā informācija, kā arī tiek noskaidrots biedru viedoklis par nozarei aktuāliem jautājumiem. Ja jums ir vēlme pievienoties kādai no šīm grupām, rakstiet Mārtiņam Tronam uz e-pastu: martins.trons@zemniekusaeima.lv vai Whatsappā uz mob. 29805456. Grupās pievienojam tikai tos biedrus, kuriem nav biedru naudas parādi.

ZSA ziņas sagatavoja Mārtiņš